

Egy roskadozó öreg Budai ház

Az öreg ház

A vizivárosi bucsu előtt egy héttel történt, úgy emlékszem, mint ma, egyszer csak emberek jöttek nagy rudakkal és megtámasztották a házat, hogy össze ne dőljön. Azóta is így van világ csufjára! — meséli egy öreg asszony, aki a földszinten lakik, özvegy, albérlőket tart és abból tengeti életét.

— Aztán, mikor volt az, néni?

— Hát a vizivárosi bucsu előtt egy héttel!

— Jó, jó, de melyik esztendőben?

— Azt bizony nem tudnám már megmondani. Lehet, hogy három éve, lehet, hogy hét éve. Az ember ebben a korban már nem nagyon számolja az éveket, de hogy a vizivárosi bucsu előtt egy héttel történt, arra mérget mekrek venni.

Ennél többet nem is tudunk meg tőle. Bentről egyik ágybérlet tisztellettudóan kiszólt:

— Szobaasszony! Megengedi, hogy a tükkörben megborotválkozzam?

Mire az öregasszony fájós lábával betepegett, hogy a helyszínen ellenőrizze, nem esik-e baja a tükkörnek.

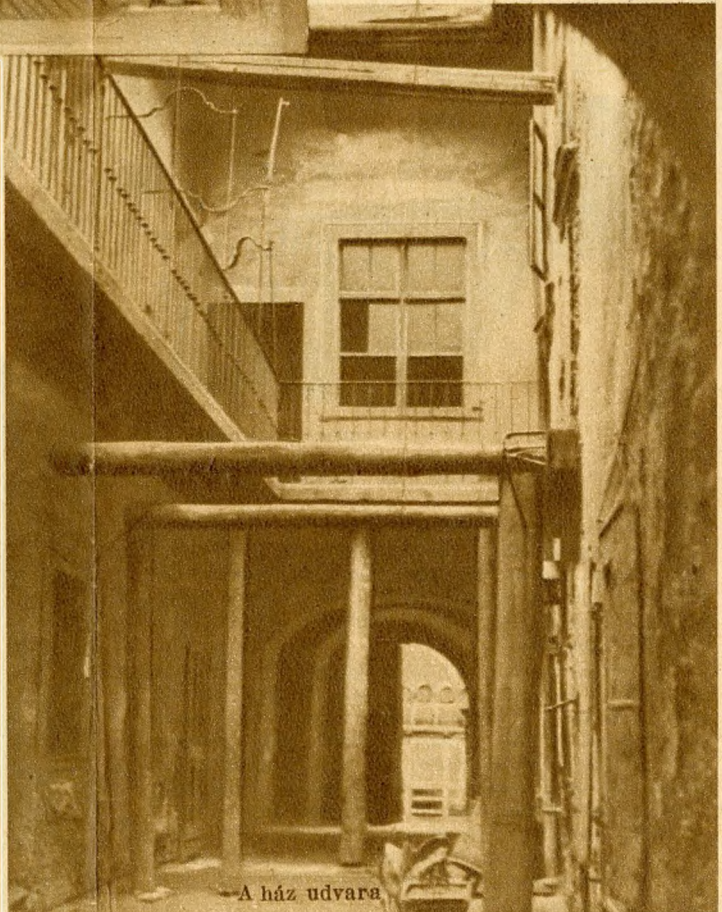
Kint az utcán autók száguldanak. A szomszéd ház nyitott ablakán át idehallatszik egy hangosanbeszélő recsegése, amint a legujabb híreket mondja, alig pár lépésnyire a magyar királyi állami legfőbb számvevőszék palotája áll és pontosan szemben, a Duna tulsó partján, a parlament teljes pompájában.

Es itt, a város egyik legszebb helyén egy öreg, nagyon öreg ház roskadozik gerendákkal alátámasztva, mint egy mankón álló öreg koldus, a modern paloták kapujában. Az új korszaknak, a mai életnek itt hire-hamva sincs, az öreg falak között mintha megrekedt volna az

idő és pár száz év előtti hangulat terjeng itt, mintha még mindig a török volna az ur Budán és Abdurrahman az ő legfőbb vezére.

A Margit-rakpart 34. szám alatt álló egyemeletes öreg házról azt mesélik, hogy ezen a környéken az első emeletes ház volt. Annak idején csudájára jártak a vizivárosi emberek, kívül-belül megnézegették, hogy milyen erősek a falak, amelyek egy ilyen emeletet elbirnak. Azt hiszem, megnagyodva mehettek haza és sokáig tárgyalhatták, hogy ilyen vastag falakat még nem láttak. Bizony, ezekben a boltozatosan épített szobákban a közfal legalább háromszor olyan vastag, mint a mai épületek anyafala és egy-egy lakás konyhája olyan nagy, hogy a mai modern házak kétszobás lakásai fürdőszobáستul, mindenestül elférnének egy ilyen konyhában.

De hát semmi sem tart örökké. Még a török uralomnak is vége lett egyszer Budán és még a nyoma is alig maradt meg. Az öreg

A ház udvara

egyemeletes ház is megrokkant. Vajjon ki lát bele egy ilyen öreg ház lelkébe, amely egy régi korból itt marad, amely körül az élet teljesen megváltozik és egyedül, teljesen egyedül marad multjával és emlékeivel. Egyetlen öreg barátja a Duna, amely még mindig ott folyik előtte, nem az ő fajtája, könnyen alkalmazkodó tehetség, gőzhajók és motorcsónakok járnak rajta és még csak meg sem rázza magát és szívesen folydogál a parlament előtt, sőt titokban még boldog is, hogy a nagy csucsíves palota benne tükrözi magát.

Ő bizony nem ilyen; sokkal dacosabb, konokabb és keményebb természet. Ő nem tud beleilleszkedni ebbe az új korszakba. Inkább összedől. A szíve már régen megrepedt és az öreg háznak már csak a teteme van meg, megtámasztva jó erős rudakkal. Talán azért, hogy a lakók előtt épségben tartsák a ház nimbuszát, mint egykor a török előtt a halott Szolimánét. És az öreg ház udvarán, a meg-

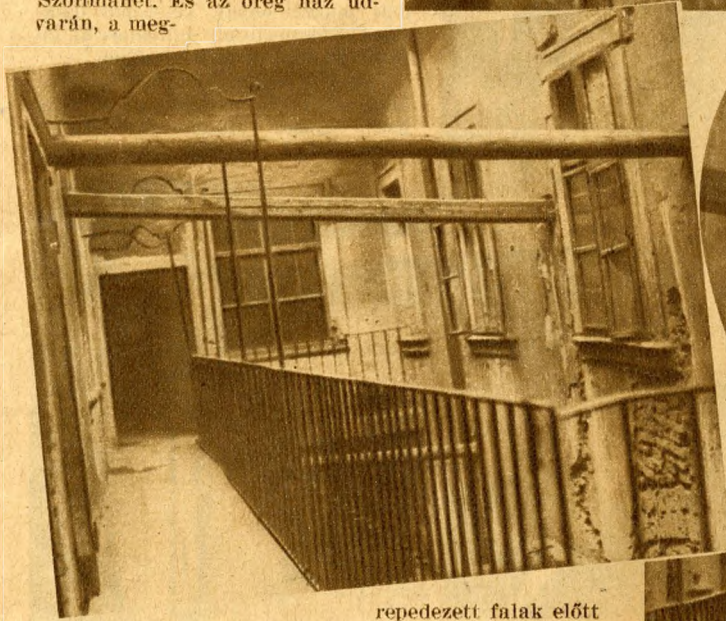

...alkor kint volt két házát. —
...tették a
...an. Ki
...mérnök
ur, kérték
Hát, fiam, minden pánaszomat várhatják, hogy a fejükre dől, mondta a mérnök ur, de, tetszik tudni, mondták nekünk már ezt egy párszor és még mindig itt vagyunk.

Ezek a szegény emberek szuggerálják maguknak a biztonságérzetet és nem hiszik el, hogy veszély lebeg a fejük felett. Nem hiszik el mindaddig, míg a szerencsétlenség be nem következik.

Csak a fiatalok pesszimisták. Miközben fényképfelvételeket csináltunk, egyik itt lakó fiatalember ránk szólt:

— Tessék sietni, mert mingyárt összedől!

Az öreg ház udvara

repedezett falak előtt és a támaszgerendák alatt, a régi hangulatot terjesztő szűk kis udvaron ez a nimbusz még él.

— Tetszik tudni, — magyarázza egy öreg igazhívő, — olyan erős ez a ház, hogy még rá lehetne rákni vagy három emeletet. Ezek a támaszgerendák csak csufságoknak vannak itt, nincs azokra semmi szükség, hisz a fal tartja ezeket is, nem hogy ők támogatóknak.

Általában ebben a házban mindenki haragszik a támasztó gerendákra. Főlöszlegesen és csufságoknak tartják. A kilenc lakó között egy sincs, aki még ne lenne győződve arról, hogy ez a ház még mindig erősebb, mint az új ötemeletes bérházak. És meg lesznek arról győződve mindaddig, míg a város lakhatatlannak nem nyilváníttja ezt a düledező öreg házat és el nem rendeli a lebontását. És ha még előbb összedőlné, akkor is a támasztó dúccokat okolnák, amelyekkel összehittették és fölsebeztek ezt a drága jó öreg házat.

